

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei.

Tainele întunerecului

Gazetele din Capitală ne-au adus vestea apariției unei cărți despre „Conspirația lojilor”, având de autor pe dl Toma Petrescu. În cuprinsul ei se va desvălui, cât se va putea, opera ascunsă a francmasoneriei și se va arăta raportul dintre „francmasonerie și creștinism”.

Ceea ce face ca opera să fie așteptată cu nerăbdare este faptul că autorizația de apariție a cărții e însoțită de obligația de a publica în anexă „lista francmasonilor care... să cuprindă absolut toate numele membrilor lojilor din România”. „Nimeni din cei ce au frecventat atelierele masonice” nu poate fi exceptat.

Maț mult. Din ordinul d. lui general I. Antonescu, Conducătorul Statului, „în curând va fi inaugurată în Capitală expoziția permanentă de documente și obiecte masonice, confiscate dela sediile lojilor și dela conducătorii ordinului conspirativ din România”.

Cu alte cuvinte, opinia publică românească va avea prilejul, destul de trist, să cunoască cel puțin unele din tainele întunerecului, care au atras, din snobism, pe atâția dintre intelectualii noștri, ispitiți să conspire și amăgiți să desfrâneze cu atâția zei și semizei streini.

N'am avut destul câmp deschis, cât Țara, pentru a-și valorifica titlurile academice și inițiativele personale; n'am avut așezăminte colective, oficii publice și terenuri de muncă până să ne rupem oasele sau să ne istovim creierul; n'am avut biserici, școli, teatre, săli de conferințe bibliotecă, etc. unde să ne întâlnim, unde să muncim cu toții și să dăm culturii și progresului maximum de contribuție personală; nu ne-am simțit bine în societățile românești, în tradițiile strămoșești, în atmosfera divină a cultului creștin. A trebuit să ne desbinăm, să ne „selecționăm” după criteriul „secrete” și să intrăm în „temple” și societăți în care pot intra numai cei „aleși”, și așa mai departe.

Biserica a denunțat totdeauna francmasoneria și a combătut-o cu toată energia, pentru

simplicul motiv că a lucrat în secret și la întunec. Tot ce-i secret e suspect și oricine se teme de lumină poartă stigmatul vînovăției.

Religia creștină are mistere, taine sfinte, dar toate le arată la lumină. Avem un cult public, care-i cultul luminii, pe care francmasonii sau l-au parodiat, sau l-au defăimat, sau, în cazul cel mai bun, l-au evitat cât numai au putut. Au iubit în schimb întunerecul, „pentru că erau faptele lor rele”. Chiar dacă nu i-am putea învinui pe toți pentru fapte rele, toți sunt vînovați de păcatul tradării. Și-au tradat părinții, satul și legea.

Era o vreme când tânjeau toate societățile culturale, patriotice și caritative, dar inflorea francmasoneria sectară. Membrii ei aveau situații princiare și bunăstare materială care le permitea să privească oarecum de sus și disprețuitor la restul muritorilor din marea familie a românismului și în schimb să se simtă bine în mediul cosmopolit al hrubelor secrete.

Acum, se va împlini din nou cuvântul Evangheliei: Nu este nimic ascuns, ceea ce să nu iasă la lumină, și nimic nu se șoptește la ureche, ceea ce să nu se vestească mai apoi de pe acoperișurile caselor.

Dumnezeul nostru este un Dumnezeu-Lumină, Dumnezeu care descoperă și judecă inițiile, toate adâncurile cugetelor și ale sentimentelor.

Întunerecul e iadul, adică împărăția în care conspiră și se răsvrătesc demonii și slujitorii lor.

Iată de ce între creștinism și doctrinele „oculte” și „secrete” va fi totdeauna incompatibilitate și deci luptă fără încetare și fără cruțare, și iată de ce Conducătorul Statului, atunci când ordonă să se scoată la lumină numele, obiectele și faptele francmasonilor, face nu numai un act înțelept de guvernământ și de patriotism cinstit, ci și un act de bun creștin, pentru care țara și biserica îi vor fi deplin recunoscătoare.

Cuvântarea

rostită de dl gen. R. Rosetti, ministrul Culturii Naționale și al Cultelor, la deschiderea Sf. Sinod, Joi în 5 Iunie 1941.

Atitudinea conducerii de astăzi a Statului față de Sf. Biserică a fost precizată principial de Conducătorul Statului. Intr'o adresă trimisă I. P. S. Patriarh, d. General Antonescu a spus:

„Socotesc că Biserica, instituție divină întemeiată de Fiul lui Dumnezeu și adoptată de poporul nostru încă din îndepărtate veacuri pentru a-l înăța sufletește și a-l mântui, este singura în măsură și în drept să stabilească în conformitate cu chemarea ei și cu necesitățile timpului, normele de activitate.

Statul român de azi are deplină încredere în Biserica Neamului, așa încât nu se îndoește cătuși de puțin că ea își va da normele cele mai potrivite pentru o activitate pastorală cât mai intensivă și cât mai folositoare neamului nostru pe care nimeni nu-l iubește ca ea.

Cred de altfel, că pentru o biserică străbătută și încălzită puternic de conștiința misiunii ei, lucrul principal nu este felul cum sunt precizate, sau cum vor fi schimbate câteva paragrafe. Duhul ei viu și râvna ei sfântă se pot manifesta cu tot atâta forță sub orice formă a legilor de organizare.

Eu însă, dau sfintei noastre Biserici asigurarea deplină de a o sprijini din toată inima și din toate puterile, pentru a păși cu hotărâre la împlinirea misiunii spirituale ce i-a hărăzit-o Dumnezeuescul ei întemeietor și la care a trimis-o în mijlocul dreptcredinciosului nostru popor“.

Din aceste cuvinte ale Conducătorului Statului se desprinde hotărârea fermă a conducerii de azi a Statului și a Guvernului de a respecta normele care determină organizarea și viața sfintei noastre biserici. Organele Statului și ale Bisericii trebuiesc să lucreze în deplină armonie în în toate privințele. Treburile bisericești sunt tot atât de importante pentru viața de Stat ca și pentru cea a Bisericii.

Această concepție despre raportul firesc dintre Stat și Biserică nu este ceva nou, căci îl vedem trecând ca un fir roșu în cursul veacurilor în întreaga viață a Neamului dela începuturile organizării lui în cele două Principate. Viața Neamului și viața bisericească au fost totdeauna una și nedespărțită.

Sfânta noastră Biserică este liberă, având posibilitatea de a-și valorifica toate energiile sale spirituale și de a-și realiza, cu întregul concurs al Statului, scopul sublim, care i s'a destinat de

Dumnezeescul ei întemeietor, Mântuitorul nostru Iisus Hristos.

2. Potrivit acestor principii de bază privitoare la raporturile dintre Stat și Biserică am luat cunoștință cu deplină satisfacție de cuvintele I. P. S. Patriarh și președinte al Sinodului de a pune în discuția Sf. Sinod două probleme de interes vital pentru viața bisericească, 1. reorganizarea învățământului teologic și 2. învățământul religios în școlile de toate categoriile.

În ceea ce privește învățământul teologic guvernul a luat hotărârea să treacă în seama sfintei biserici școalele de pregătire a viitorilor preoți. O face aceasta din convingerea că dacă divinul întemeietor al bisericii prin cuvintele „Mergând învățați toate neamurile...” i-a dat în seamă învățarea și educația religioasă a tuturor credincioșilor, apoi cu atât mai mult este chemată biserica să-și pregătească pe viitorii ei slujitori. Suntem convinși că, conducerea sfintei noastre biserici va relua asupra sa sarcina grea a pregătirii viitorilor preoți cu conștiința deplină a marelui răspunderi, ce va apăsa de acum înainte, în această privință, în parte covârșitoare asupra ei. Dacă biserica nu poate fi singură răspunzătoare de unele devieri din timpul recent a unui număr oarecare a preoților dela preceptele Evangheliei, preoți care nu mai au ce căuta în sânul său, de acum înainte conducerea bisericească va avea să dea învățământului teologic o astfel de îndrumare în cât generația viitoare a preoției să corespundă tot mai mult misiunii sale în ceea ce privește educația religioasă și spirituală a poporului nostru.

3. Tot atât de important pentru viitorul Neamului nostru cred că este și învățământul religios în școlile de toate categoriile. În această privință socotesc că a venit vremea de a rupe definitiv cu metodele trecutului, când ținta principală a predării religiei în școale era înmagazinarea cunoștințelor de date, nume, ani și teorii seci și reci. Dacă creștinismul trebuie să fie mai presus de toate trăirea unei vieți religioase, atunci și predarea religiei în toate școlile trebuie să fie potrivită acestui adevăr fundamental. Sunt încredințat că generațiile ce vor eși din școlile noastre reorganizate, vor fi înzestrate cu cunoștințe foarte temeinice și pătrunse în sufletul și inima lor de dorința fierbinte a unei vieți cu adevărat creștine.

4. Concomitent cu soluționarea problemelor reorganizării învățământului teologic și a învățământului religios din școli, Guvernul privește cu atenție încordată străduințele conducerii sfintei Biserici în privința reorganizării vieții mănăstirești, care a avut un rol atât de important în trecutul nostru.

Dorim din toată inima să vedem reînvierea vieții monahale întocmai ca în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, când curentul paisian pornit din mănăstirea Neamțului, atât de apropiată de inima I. P. S. Patriarh, a determinat un curent generalizat și întins de regenerare pe întreg cuprinsul celor două Principate.

Dorim reînvierea unui curent de felul celui paisian, căci acesta a dat Neamului și Bisericii atâția oameni de muncă, de sacrificii, de buni români cărturari și de mari binefăcători, în fruntea cărora au strălucit nemuritorii mitropoliți: Grigore al Ungro-Vlahiei (1823—34) și Veniamin Costache al Moldovei (1803—1808, 1812—1842), aceștia împreună cu marele mitropolit al Ardealului, Andrei Șaguna, au rămas cei mai străluciți reprezentanți ai istoriei noastre naționale bisericesti modernă.

5. Cu aceste gânduri de a vedea soluționate aceste probleme hotărâtoare pentru viitorul atât al Neamului cât și al sfintei noastre Biserici, am participat la deschiderea sesiunii prezente a Sfântului Sinod.

Incheiu tot cu cuvintele Conducătorului Statului: „Am pornit dela icoane și dela altare, să ne întoarcem la ele“...

Despre ce să predicăm?

În **Dumineca II. după Rusalii**, 22 Iunie 1941, să predicăm despre **preoția creștină**.

Pentru ca oamenii din toate vremurile să se poată împărtăși de roadele Răscumpărării, Mântuitorul ni-a lăsat *Biserica Sa*. El este *Capul* ei nevăzut (Efes. 1 v. 22), iar *Duhul Sfânt* o cărmuește, o apără și ferește de rătăcire. Deaceia nici porțile iadului nu o vor birui (Mt. 16 v. 18).

Biserica se compune din *cler* (păstori) și *mirenii* (păstoriți). Insuși Mântuitorul a ales pe cei 12 Apostoli (In. 15 v. 16, 19), pe cari după Inviere i-a trimis ca să învețe toate neamurile, să boteze și să îndemne pe oameni a păzi toate câte El a poruncit (Mt. 28 v. 19—20). Sfinții Apostoli, au așezat prin post, rugăciune și punerea mânilor pe: *diaconi, preoți și episcopi* (F. Ap. 6 v. 6; 13 v. 3; 14 v. 23). Episcopii, ca urmași ai Apostolilor au primit porunca de a așeza *preoți și diaconi* (I. Tim. 3 v. 1—12; 5 v. 22; Tit. 1 v. 5). Prin punerea mânilor (hirotonie) se împărtășea *Duhul Sfânt* (F. Ap. 8 v. 17; 19 v. 6). Numai acea preoție este adevărată care își are firul neîntrerupt dela Apostoli (succesiunea apostolică), pentru că „nimeni nu-și ia sieși cinstea aceasta, ci dacă este chemat de Dumnezeu“ (Evr. 5 v. 4) și „cum vor propovădui fără de a fi trimiși?“ (Rom. 10 v. 15).

Biserica lui Hristos nu poate fi fără preoție. Mântuitorul a pus în Biserică pe unii: „apostoli, pe alții prooroci, pe alții binevestitori, pe alții păstori și învățători“ (Efes. 4 v. 11). „Oare toți sunt apostoli? Oare toți sunt prooroci? Oare toți învățători?“ (I. Cor. 12 v. 29). În V. T. Dumnezeu a rânduit preoți numai din fiii lui Aaron, din seminția lui Levi. Aceștia au fost așezați în slujbă prin ungere cu mir (sfințire) și au avut veșminte deosebite (Eș. c. 28; c. 29; c. 30 v. 30; c. 40 v. 11—13). Ceice au vrut să se facă preoți, fără chemare de sus, au fost aspru pedepsiți, ca: împăratul *Ozia*, care intrând în biserică să tămăduieze, a fost lovit cu lepră (II. Paral. 26 v. 16, 21); *Oza*, care a murit fiindcă s'a atins de chivotul lui Dumnezeu (II. Imp. 6 v. 6—7); *Core, Datan și Abiron*, cari au fost înghițiți de pământ, pentru că răsvrătindu-se împotriva lui Moise spuneau că și ei au preoție la fel cu Aaron (Num. c. 16). Deci numai unde este preoție adevărată acolo este și Biserică adevărată, și numai acolo poate fi mântuire.

Preoții (clerul) sunt numiți în Sf. Scriptură: *străjeri* puși de Dumnezeu, cari văd sabia (pedeapsa pentru păcat) venind pe pământ și trâmbișând vor da semn poporului (Ezek. c. 33); *păstori* de suflete, cari păstoresc turma lui Dumnezeu, dată în paza lor (I. Petru 5 v. 1—3) având ca pildă pe Păstorul cel bun (In. c. 10). Rolul preotului este asemănat de Mântuitorul cu: *sarea*, care ferește de putrezire și dă gust mâncării; *lumina* și *cetatea* ce stă deasupra muntelui (pildă făcându-se) precum și cu *făclia din sfeșnic* ce luminează tuturor celor din casă (Mt. 5 v. 13—15). Preotul este un *împreună-lucrător* al lui Dumnezeu în opera de mântuire a sufletelor, și *ispravnic al tainelor Lui* (I. Cor. 3 v. 9; 4 v. 1).

Mântuitorul a încredințat Apostolilor și urmașilor acestora dreptul de a: a) *învăța* cuvântul lui Dumnezeu (Mt. 28 v. 19—20); b) a *săvârși cele sfinte* (botezul: Mt. 28 v. 19; pocăința: Mt. 18 v. 18, In. 20 v. 21—23; împărtășirea: Lc. 22 v. 19; toate tainele: I. Cor. 4 v. 1); c) a *cărmi* sufletele spre mântuire, îndemnând, povățuind, muștrând și chiar pedepsind (II. Tim. 4 v. 2). Viața creștină se manifestă în *credință* și *fapte*. Preotul nu se poate mulțumi ca păstoriții lui să aibă numai credință, ci aceasta trebuie să rodească fapte bune (Mt. 7 v. 20; Iac. 2 v. 26).

Puterea preoților este de natură spirituală care se arată în primul rând *asupra sufletului*, pe care-l luminează, mângăie, întărește, curățește și renaște, dar ea se reține și *asupra trupului*. Așa, Mântuitorul când a trimis pe apostoli la propovăduire le dete și „putere asupra duhurilor celor necurate ca să le scoată afară și să tămăduiască

orice boală și orice slăbiciune" zicându-le: „Tă-măduiți pe cei neputincioși, înviați pe cei morți, curățiți pe cei leproși, pe demoni scoateți-i afară" (Mt. 10 v. 1, 8).

„Preoția se exercită pe pământ — zice Sf. Ioan Gură de aur — dar rangul ei face parte din categoria lucrurilor cerești. Tot ce fac preoții aici jos Dumnezeu întărește sus“.

Lupta preoților este mult mai grea decât orice altă luptă, fiindcă ea se dă contra duhurilor răutății, împotriva cărora creștinul trebuie înarmat cu armele lui Dumnezeu, care sunt: adevărul, dreptatea, pacea și credința (Efes. 6 v. 12—17).

Preoția este un „dar al lui Dumnezeu" primit în sine, prin punerea mânilor (II. Tim. 1 v. 6). Păstorii sufletești sunt puși de Duhul Sfânt (F. Ap. 20 v. 28). Preotul ia asupra sa jugul lui Hristos din dragoste față de El și de sufletele nemuritoare, de aceea el se face un *prieten* al Lui (In. 15 v. 15). El este „omul lui Dumnezeu" și reprezentantul lui Hristos în lume care îndreaptă privirile și nădejile spre cer.

Preoția creștină va dura până la sfârșitul veacurilor (Evr. 7 v. 2, 24).

Datorințele față de fețele bisericesti sunt: a-i primi ca pe trimișii lui Dumnezeu (I. Cor. 4 v. 1; Gal. 4 v. 14); a-i cinși (por. III. bis.; I. Tess. 5 v. 12; I. Tim. 5 v. 17); a-i iubi (I. Tess. 5 v. 13); a-i asculta și urma învățăturile lor (Mt. 10 v. 40); a se ruga pentru ei (II. Cor. 1 v. 11; Efes. 6 v. 18) și a le răsplăti osteneala (Mt. 10 v. 10; I. Cor. 9 v. 11—14).

„Ascultați pe învățătorii vostri și vă supuneți lor, fiindcă ei priveghiază pentru sufletele voastre, având să dea de ele seamă — ca să facă aceasta cu bucurie, și nu suspinând, lucru care n'ar fi spre folosul vostru" (Evr. 13 v. 17).

Pentru răspândirea cărții religioase

Omul are în mod nativ o doză mai mare sau mai mică de curiozitate, care îl face să se intereseze de foarte multe lucruri. În secolul nostru există o adevărată mistică a lecturii. Lumea citește cu multă plăcere. Conștient sau nu, orice om e produsul lecturilor sale. (Spune-mi ce citești, ca să-ți spun cine ești).

Dacă societatea de azi ar citi cărți religioase, ar avea alt aspect. Una din cauzele pentru cari lumea nu citește cărți religioase este aceea că vitrina, ziarele, revistele, îți oferă mai ales cărți de altă natură. Lumea vrea să citească.

Găsește cartea rea și o citește. Ca să nu citească literatură rea, ci literatură bună, nu e suficient să i se spună sau să i se documenteze că e rea o anumită literatură, ci trebuie să-i dai în locul cărții rele, cărți bune. Pentru ca marele public să poată avea la îndemână cărți bune e necesar ca și colportajul cărților bune să fie tot atât de „modern" ca și cel al cărților rele. Marele public ar citi cărți religioase, dar nu opere teologice grele. Ii trebuie cărți scrise în duh religios în așa fel în cât să le înțeleagă.

Un preot din Capitală, Economistul *Vasile Ionescu* a înțeles aceste stări de lucruri și a întemeiat o bibliotecă — *Mărgăritarele Lumii* — în care și-a propus să tipărească o antologie a cărții bune. A tipărit fascicule cuprinzând părți alese din cele mai importante opere. Toate sunt adaptate situației culturale și sociale a secolului nostru. Sunt scrise așa fel, încât te captivează.

Fasciculele tipărite de Ignat Hertz se răspândeau fiindcă erau captivante. Pentru combaterea lor sunt necesare alte fascicule, tot captivante, dar scrise în duh religios și cari să fie tot atât de eftine și tot atât de răspândite. Părintele Vasile Ionescu ne-a dat ceea ce doriam prin fasciculele:

1. „Despre creșterea copiilor" și Alexandru cel cuminte.
2. „Despre lăcomie"; Neplăcerile bogăției, Sărăcia, Munca și Ioana Răpeanu.
3. „Copilul pierdut" și „Ioana Corbeanu".
4. „Frământările omului" și Ianco muzicantul.
5. „Despre căsătorie" de Ioan Gură de Aur.
6. „Pescarul" și „Cuibul de pasăre".
7. Frumoasa și Urâta (Răureanu).
8. „Din memoriile lui Franklin".
9. „Calea către fericire" și „Luminarea".
10. „Stinge focul la vreme".
11. „Muta" (după Răureanu).
12. „Lacrimi de copii".
13. Varvar tâlharul.
14. Incediul (Răureanu).
15. Trei întâmplări.
16. Viața lui Iosif.
17. Istoria unei monede de aur.
18. Eustațiu Plachida.
19. Oaspele blestemat.
20. Moștenirea lui Gheorghiuță.
21. Doi trandafiri.
22. Cât pământ îi trebuie unui om.
23. Macrina.
24. Povață către tineri.
25. Porumbița salvatoare.
26. Dreptatea lui Dumnezeu și Prințul fericit.
27. Inelul găsit (după Răureanu).
28. Crăciunul Sf. Copil Feodor.

29. Scormon și Vecinii.
30. Dionis Grecoteiul.
- 31—40. Taina Mulțumirii (Pollyanna), roman,
10 numere.
41. Venea un leagăn pe Siret.
42. Amanetul.
43. Arta de a trăi.
44. Cuvioasa Maria.
45. Un copăcel.
46. Ioan cel milostiv.
47. Predica isvorului.
48. Cum s'a ridicat Costel.
- 49—51. Tânăra Siberiană.

Un fascicol costă 2 lei și îl găsești oriunde. Colportajul Părintelui Vasile Ionescu e atât de ingenios, încât îi găsești cărțile și le știe recomanda prin conferințe cari conving pe foarte mulți să le cumpere.

În ultimul timp Părintele Vasile Ionescu s'a asociat cu Părintele *Toma Gherasimescu*, un alt scriitor, tipograf și colportor tot atât de activ. Păr. *Toma Gherasimescu* e unul din puținii preoți-celibatari ai Moldovei. S'a dedicat cu totul misionarismului prin graiu viu și prin slovă tipărită.

A întemeiat o colecție — *Credința Ortodoxă* — în care au apărut până în prezent o întreagă serie de fascicule religioase:

1. Folosul mergerii la Sf. Biserică.
2. Țineți Sf. Duminică!
3. Înțelesul Sfintei Liturghii.
5. Înțelesul rugăciunii „Tatăl nostru”.
6. Prohodul Domnului.
7. Impăcați-vă cu Dumnezeu.
8. Comorile Preoției.
9. Dumnezeu lucrează prin Preoți.
10. Sfântul Botez.
11. Sfântul Maslu.
12. Sfânta Cruce.
13. Sfintele Icoane.
14. Rugăciunile pentru morți.
15. Prohodul Domnului.
16. Cinstirea Sfinților și a Maicii Domnului.
17. Sfintele Posturi.
18. Sfânta Aghiasmă și folosul ei.
19. Folosul tămâiei.
20. Întâmplări despre Sf. Spovedanie.
21. Cercetarea cugetului înainte de Sf. Spovedanie.
23. Viața Sf. Nicolae.
24. Viața Sf. Grigorie.
25. Viața Sf. Emilian.
26. Suferințele unui copil.
27. O mare luptătoare.
28. Moșierul necredincios.
29. Omul ce a înviat din morți.
30. Tânărul ce a găsit înțelepciunea.

31. Pedepsit de Dumnezeu.
32. Cuvânt de bună sfătuire.
33. Domnul te cheamă.
34. Crășmele și diavolul.
35. Raiul și iadul.
36. Rătăciții merg în focul veșnic.
37. Rătăcirile de astăzi.
38. Creșterea copiilor.
39. Păziți-vă de comuniști!
40. Primejdia balurilor și a jocurilor.
41. Infricoșata judecată.
42. Sf. Antonie și diavolul.
43. Sf. Tradiție (Predania).
44. Mântuirea e în Biserică.

Carte de rugăciuni, Epistolie, Visul Maicii Domnului (aprobat) și Acatistele tuturor Sfinților mai mari.

Cele două colecții se completează reciproc. Ambele sunt la fel de ieftine și sunt cu adevărat cărți de zidire sufletească. Dacă s'ar răspândi în masele largi ale poporului (sunt scrise așa, încât le poate citi oricine), ar avea efect binefăcător.

În viitor slova tipărită va trebui să fie un mijloc de pastorație. Secolul în care trăim impune ca factor de propagandă religioasă slova tipărită. Răspândirea cărții religioase este o necesitate imperioasă

Iosif E. Naghiu

Vrere

Ași vrea să sbor înalt, tot mai înalt, spre Tine,
Prin spații de azururi și luminiș de stele,
Să cuceresc toți timpii spre tainice lumine
Și să ncrestez pe piscuri suspinurile mele.

Ași vrea să sbor înalt, tot mai înalt, spre Tine,
Spre veșnice acorduri cu armonii de astre,
Imensități de hăuri — tăcerile divine
Să le înec — havuz — pe culmile sibastre.

Ași vrea să sbor înalt, tot mai înalt, spre Tine,
Spre limpezimi de zări cu ceruri de lumină,
Să evaderez din lutul ce m'a răpit din Tine,
Să pasc cerescul șopot ce crește în surdină...

Ași vrea să sbor înalt, tot mai înalt, spre Tine,
Să urc în dangăt lin de ceasuri vespérale,
Să rup cătușa firii ce 'n lanțul greu mă ține
Și s'ancorez silhii pe țărături siderale.

Ași vrea să sbor înalt, tot mai înalt, spre Tine,
Și să mă pierd de-a pururi în Tine — Labirint —
Pe legănări de unde să Te simțesc în mine
Și să cunoaștem clipa 'mpăcării de argint!

Gh. I. Crețu

Cărți și Reviste

Octavian Lupaș: Voevozi și cneji români în județul Arad. 1941.

După unii istorici, tendențioși, istoria și organizația Românilor din județul Aradului începe numai după năvălirea Tătarilor (1241). Totuși din cele mai vechi documente istorice se constată că „Românii arădani au avut în evul mediu o guvernare autonomă, constituind un județ în județ, sub conducerea căpeteniilor lor naționale — voievozi și cneji” (p. 5). Toponimia județului era românească, populația aborigenă era cea românească organizația „politică, judecătorească, administrativă și militară” era autonomă, românească. Chiar și conducerea județului până la 1318 a fost românească. Purtătorul ei era ban român, care mai apoi a fost înlocuit de comitele maghiar. Numele și existența voevozilor și cnejilor români însă se constată și continuă până în veacul al 18-lea când dispar fie în masele iobagilor (când își țin legea), fie prin familiile nobililor (când își părăsesc credința). Dar puterea de rezistență a poporului Român a rămas întreagă, deși a trebuit să lupte eroic cu asupritorii.

Pentru argumentare, dl Oct. Lupaș întrebuințează o mulțime de nume și date convingătoare. De aceea lucrarea D-sale, clar stilizată și bine documentată, aduce o foarte bună contribuție la cunoașterea istoriei zbuciumate a Românilor arădani.

(F.)

Studii Teologice. Publicație a Facultății de Teologie din București. Anul VIII. 1941 Volumul I. Pag. 264. Este revista de înaltă ținută teologică, în care profesorii Facultății de Teologie din București își publică obișnuit, cele mai noi studii din cercetările ce le fac în vasta știință a teologiei creștine. Aceste studii scrise cu competența științifică a unor iluștri magistri și întemeiate întotdeauna pe o bogată bibliografie, ne arată în adevărata ei lumină ce reprezintă azi în Biserica ortodoxă, Facultatea de Teologie din București. Ele mai au darul neprețuit că aduc cusine minunate limpeziri în unele din cele mai însemnate și necercetate probleme ale teologiei noastre.

Volumul de față, tipărit într-o formă literară ireproșabilă, are următorul cuprins, asupra căruia în parte s'a mai zăbovit în coloanele revistei noastre: Prof. Șerban Ionescu: Morala ortodoxă față cu celelalte morale confesionale; Prof. Pr. Petre Vintilescu: „Mila păcii, jertfa laudei” în liturghiile bizantine; Prof. Teodor M. Popescu: La o sută de ani după schismă, III; Prof. Lazar Iacob: Personalitatea juridică a bisericii; Prof. Dr. V. Gh. Ispir: Viața creștină practică, imbold

spre ecumenicitate; Pr. Ioan G. Coman: Sublimul preoției creștine; Emilian Vasilescu: Misticism și patologie. Pe lângă cronică volumul mai are și numeroase recenzii asupra celor mai noi opere teologice.

Studii Teologice. Anul VIII. 1940 Volumul II. Pag. 252. A apărut cu următorul cuprins: Prof. Teodor M. Popescu: Necesitatea studiilor istorice și patristice în Biserica ortodoxă; Prof. Pr. Petre Vintilescu: Verbul „a mântui” ca termen de invocare a Prea Sf. Născătoare de Dumnezeu în pietatea ortodoxă; Prof. Șerban Ionescu: Etica protestantă; Prof. Ioan I. Coman: Două femei de elită din epoca de aur a patristiceii: Gorgonia și Macrina; Iorgu Ioan: Biserica și instituția căsătoriei. Ca și primul volum și acesta de al doilea cuprinde pe lângă cronică și bogate recenzii asupra mai multor cărți teologice.

Data fiind importanța studiilor publicate în aceasta prețioasă revistă, noi vom mai reveni asupra lor în coloanele revistei noastre. D. T.

Cugetări pentru creștini

— *Cei bolnavi să țină regimul, iar cei sănătoși postul, care este regimul adevărului creștin!*

— *Cine iubește măreția naturii, dar nu recunoaște în ea pe Dumnezeu, acela este un semidoct.*

— *Viața aceasta este o părere a semidoctilor, o fantezie a capricioșilor, o cercetare a savanților și o descoperire a credincioșilor.*

— *Dragostea curată a părinților față de copiii lor izvoarește din grija nemărginită pentru înlăturarea răului; raportați aceasta și la aproapele vostru și veți descoperi sensul dragostei lui Dumnezeu!*

— *Umilul să nu fie umilit, ci miluit!*
Troiaș, 4-III-1941. Akdal.

Informațiuni

■ **P. S. S. Părintele Episcop Andrei** în ziua întâia de Rusalii a vizitat inopinat parohia Chisindia din protopopiatul Buteni. A asistat la serviciul divin din amândouă bisericile, și dimineața și după amiazi, și a predicat. Toată ziua a stat în mijlocul credincioșilor, a cercetat preoții și câțiva săteni, a făcut rugăciuni la căpătâiul unui număr de opt bolnavi, a făcut examene de religie cu copii de școală și le-a împărțit premii: cruciulite, iconițe și cărți de rugăciuni.

În ziua a doua de Rusalii P. Sfinția Sa a asistat la serviciul divin și a predicat în biserica din Buteni, apoi a vizitat preoții și școala, unde a făcut examen cu copiii și le-a împărțit daruri, apoi a stat de vorbă cu tineretul. Constatând că în bună parte feciorii și fetele satului și-au lăsat portul național și s'au îmbrăcat în haine străine și mătăsuri, P. S. Sa i-a îndemnat să revină la portul național, care e mai frumos, mai trainic, mai igienic și mai ieftin.

Seara P. Sfinția Sa s'a întors la Reședință.

■ **DI Gen. I. Antonescu** Conducătorul Statului, în zilele de 11-12 Iunie a. c. a făcut o vizită în Germania, la München, unde a discutat împreună cu Führerul A. Hitler, și d. v. Ribbentrop problemele care privesc situația României în prezentul și viitorul Europei noi. Onorurile de primire și discuțiile s'au desfășurat în spiritul unei strânse amicitii.

În cinstea d-lui gen. Antonescu dl Ribbentrop a oferit un dîneu și dl A. Hitler o recepție de onoare, la care au participat membrii delegației române și înalte personalități dintre conducătorii Reichului și armatei germane.

■ **Sf. Sînod** al Bisericii noastre a fost convocat în sesiune extraordinară pe zilele din 5-6 Iunie 1941. S'a ținut sub președinția I. P. S. S. Patriarhului Nicodim. La deschidere dl Al. Rosetti ministrul Culturii Naționale și al Cultelor a rostit cuvântarea pe care o publicăm în cuprinsul revistei. În ședințele ținute s'a validat alegerea I. P. C. S. Părintelui Arhim. Veniamin Nistor de episcop al Caransebeșului, s'a invalidat alegerea I. P. C. Arhim. Filaret Jocu de episcop al Argeșului, s'a discutat problema legiferării învățământului teologic și a celui religios în școlile secundare, etc., — apoi s'a prorogat pe ziua de 12 Iunie a. c.

■ † **Mitropolitul Al. Nicolescu** al Blajului, după o suferință grea și îndelungată, a decedat în 5 Iunie 1941. Înmormântarea i s'a făcut la Blaj, a doua zi de Rusalii, în cadrul unor pioase festivități funebre, la care au participat conducătorii bisericii catolice și unite, reprezentanții autorităților Statului, clerul și poporul.

Prin moartea Mitropolitului Nicolescu biserica unită pierde o figură străbătută și preocupată intens de problemele științei teologice și a vieții creștine. Atât în vremea studiilor și activității misionare din țară și străinătate, cât și în calitate de predicator, profesor de teologie, secretar mitropolitan, canonic, episcop la Lugoj și mitropolit la Blaj, Alexandru Nicolescu a dovedit însușiri alese de pietate, iubire și cultură creștină.

Dumnezeu să-l odihnească în ceata dreptilor.

■ **La Departamentul Cultelor** au fost numiți de curând d-nii Iorgu D. Ivan inspector general și Diacon I. Lăncrăjan sub-inspector. Amândoi sunt teologi tineri cu frumoase studii în străinătate, publiciști buni și autori de lucrări teologice din cuprinsul dreptului (I. D. Ivan) și a filosofiei morale (I. Lăncrăjan).

Di Lăncrăjan a făcut în zilele trecute o vizită la Academia noastră teologică. Impresiile bune cu care a plecat dintre noi le-a însemnat în „Cartea de aur” a școlii.

Di prof. Șerban Ionescu a fost numit decan al Facultății de Teologie din București, în locul d-lui prof. L. Iacob, demisionat.

■ **Serbări religioase și culturale** impresiionante au avut loc la Rusalii în diferite centre ale Eparhiei noastre.

La Grăniceri s'a sfințit o frumoasă troiță, ridicată în amintirea grănicerilor eroi. Troița s'a ridicat prin purtarea de grijă a ofițerilor comandanți de grăniceri. La procesiunea dela biserică până la troiță a luat parte o mulțime de popor din loc și oaspeți în frunte cu PP. CC. Protopopi C. Turicu și P. Marsieu, corul „Doina Frontierei” sub conducerea Părintelui I. Lorințiu și fanfara premilitarilor din Curtici, etc. În fața troiței au vorbit P. C. consilier ep. C. Turicu, etc. După masa comună a urmat un frumos festival cultural, în cadrul căruia tineretul din Curtici a reprezentat piesa „Zorile” de St. O. Iosif.

În Arad-Șega a avut loc sărbarea hramului bisericii. La sf. Liturghie a predicat P. C. prot. F. Codreanu și după masă a urmat o binereușită șezătoare culturală. S'au cântat cântece religioase, populare și naționale sub conducerea d-lui P. Lipovan stud. teolog, și s'a jucat cu foarte bun succes piesa „Se face ziua” de Z. Bârsan. O sărbare asemănătoare a avut loc și în Arad-Pârneava, organizată de învățătorii P. Tămaș și Gh. Moțiu. Cuvântarea a ținut-o P. C. prot. F. Codreanu.

■ **Satul românesc este izvorul optimismului sănătos**, constată — destul de târziu — dl P. Șeicaru într'un articol din Curentul. Întârzierea aceasta o subliniază într'un articol bine încheiat părintele A. Borțian în Nr. 46/1941 al ziarului „Țara” din Sibiu.

„Nu se aștepta la această confirmare. O știm din rândurile d-sale. Însă noi mai știm un lucru. Că optimismul românesc este alimentat în continuu de flacăra credinței în Dumnezeu, de religia pe care d. Pămfil Șeicaru ar vrea s'o înlăture din școala românească...”

Datorită acestei școale și biserici, s'a „realizat acest tip unic în Europa, țărănul Român din Transilvania” (cum îl numește d-sa), dela care nu numai d-ta, ci toți câți vorbiți în numele lui — fără a vă contopi cu sufletul lui — puteți lua „provizii de optimism românesc”.

■ **Di prof. Nichifor Crainic**, însoțit de câțiva demnitarii înalți din Ministerul Propagandei, a făcut la sfârșitul lunii Mai o vizită oficială la Sofia unde a fost primit cu onoruri ministeriale.

În timpul cât a stat la Sofia a vizitat pe: Președintele Consiliului de Miniștri, Ministrul de Interne și Rectorul Universității; a fost primit în audiență de M. S. Regele Boris III care i-a conferit înalta distincție „Sfântul Alexandru”; a ținut în aula Universității, în prezența înaltei autorități bisericești și de Stat, conferința: „Patria noastră ecumenică”, publicată în „Cândirea” din Mai 1941, a depus o coroană de flori pe mormântul soldatului necunoscut și alta pe mormântul eroilor români; a mai vizitat Biserica Română, Institutul Român, Sf. Sinod bulgar și mănăstirile Boiana și Rila.

Pretutindeni a fost salutat, primit și considerat ca un mare reprezentant al Ortodoxiei.

■ **Al 9-lea Congres al „Oastei Domnului”**. Peste 2000 de ostași s'au adunat în zilele de Rusaliu la Sibiu, venind din toate unghiurile țării, ca să petreacă 2 zile de reculegere și întărire sufletească, în creștinească dragoste pentru Hristos și Biserica Sa.

Bucuriile au fost sporite cu actul sfințirii nou alesului episcop al Caransebeșului I. P. C. Veniamin Nistor, care a început cu privegherea de Sâmbătă seara și a culminat în Liturghia de Duminică, servită de I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae încunjurat de PP. SS. episcopi: Vasile al Maramureșului, Vasile al Timișoarei, Partenie al Armatei și un sobor mare de preoți în frunte cu reprezentanții episcopiei Caransebeșului: Arhim. Dr. Laurențiu Busuioc rectorul Academiei teologice, Ic. stavrofor protopop R. Ancușa, consilier și președinte al Consiliului eparhial, și protodiacon T. Roșca. La priceasnă I. P. S. Sa Nicolae tâlcuește în chip magistral înțelesul adânc al cuvintelor... „Și Duhul Sfânt s'a pogorit în chipul limbilor de foc...” apoi face urări de bine noului sfințit, P. S. Episcop Veniamin. După masă s'a ținut adunarea obișnuită de cunoaștere care a continuat, cu o mică întrerupere, toată noaptea. A II-a zi des de dimineață, roiuri de ostași din jurul și apropierea Sibiului împânzesc străzile orașului, grăbindu-se spre Catedrală, cu preoții, praporii și drapelele în frunte. Aci, aceeași înălțătoare și solemnă Liturghie arhierescă cu acelaș sobor.

După Liturghie, o impunătoare procesiune, în frunte cu o gardă frumoasă de preoți și 25 drapele, străbat sărbătorește, în cadența frumosului marș al oastei, „Iisus Regele Cel Mare”, și în admirația mulțimii ce privea convoiul de pe marginea

trotuarelor, străzile spre sala teatrului unde se desfășoară congresul. I. P. S. Sa în calitate de președinte deschide congresul, exprimându-și regretul că din cauza împrejurărilor grele din anul trecut nu s'a putut ține congresul, dar nu-și poate ascunde nici bucuria, când vede ostașii armați în număr atât de mare cu aceeași dragoste „ca și cea dintâi”. Urmează pe rând cuvântul Arhieriei, apoi al reprezentanților regiunilor. Eparhia Aradului a fost reprezentată prin conducătorul Oastei Domnului din Arad, părintele profesor Petru Bancea însoțit de un grup de ostași.

De încheiere I. P. S. Sa împărtășește congresiștilor binecuvântările arhieresti, însoțite de valurile cântecului „Cu noi este Dumnezeu”. O frumoasă și edificatoare impresie a produs gestul I. P. S. Sale de a lua masa însoțit de Arhieriei pontificanți, cu ostașii împreună. După masă la ora 4 a avut loc o adunare emoționantă de despărțire, după care ostașii „plini de Duh Sfânt” și aprinși de focul dragostei se reîntorc la vetrele lor.

B.

■ **România** după ultimul recensământ al populației are 13.492.983 locuitori, stabil. În ultimii zece ani populația urbană a crescut cu 4% (în București cu 60%). Aradul are 86.563 locuitori, față de 77.981 în 1930.

Datele acestea preliminariei sunt comunicate de Institutul central de Statistică din București. Nr. 2160/1941.

Comunicat

Se aduce la cunoștința tuturor celor interesați, că examenul de calificare preotească din sesiunea de primăvară, se va ține Vineri și Sâmbătă în 20 și 21 Iunie a. c. la orele 8 a. m. la Consiliul eparhial ort. rom. din Arad.

Arad, din ședința Cons. ep. dela 12 Iunie 1941.

Consiliul eparhial

Cărți noi apărute în Editura Librăriei Diecezane ARAD:

ACATISTUL
Domnului nostru Iisus Hristos și
PARACLISUL
Preasfintei Născătoare de Dumnezeu
După rânduita din Eparhia Aradului
Format mic portativ. Broșat lei 6. Legat lei 10.

Carte de Rugăciuni și Cântări

cu
Sfânta Liturghie

Tipărită cu binecuvântare arhierescă.

Ediție broșată pt. școlari și popor lei 12. Ediție broșată, cu un adaus de cuvinte mângăietoare și îndemnuri morale lei 16. Pe hârtie velină lei 20.